

30

Fo 130to Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν σύζυγον Ρωμαίου Κουερίνη, εύρισκομένην ἐν Κρήτῃ μετὰ τριῶν υἱῶν της νὰ ἐπιβιβασθῇ ἐπὶ δημοσίου πλοίου εύρισκομένου ἐν Κρήτῃ καὶ ἐπανερχομένου εἰς Βενετίαν. Δύναται αὐτῇ νὰ παραλάβῃ τοὺς υἱούς της καὶ ἐλαφρὰς ἀποσκευάς. 1366, Φεβρουαρίου 3.

31

Fo 132to Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Πέτρον Μοροζίνην δοῦκα Κρήτης, τὸν υἱόν του καὶ τέσσαρας ὑπηρέτας μετ' ἐλαφρῶν ἀποσκευῶν νὰ ἐπιβῇ τοῦ δημοσίου πλοίου, διὰ τοῦ ὅποίου πρόκειται νὰ ἐπανέλθωσιν οἱ προνοηταί.

Ἐπίσης καὶ εἰς τὸν Σεβαστιανὸν υἱὸν τοῦ Βερνάρδου Βιττούρη εύρισκόμενον ἐν Κρήτῃ. 1366, Μαρτίου 9.

32

Fo 141^r Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ἰωάννην Γραδόνικον ρέκτορα Χανίων, ὅπως ἄμα τῇ ἀφίξει τοῦ διαδόχου του, νὰ ἐπιβῇ ἐφ' οἶου δήποτε πλοίου ἔξωπλισμένου ἢ μή, ἐπανερχομένου εἰς Βενετίαν, μετὰ μέρους τῆς οἰκογενείας του καὶ ἐλαφρῶν ἀποσκευῶν. Μετ' ἄλλου δὲ πλοίου παρωπλισμένου δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Βενετίαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς οἰκογενείας του μετὰ τῶν ἀποσκευῶν του.

Τὸ αὐτὸν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Νικόλαον Σιβράνον σύμβουλον Κρήτης. 1366, Ιουνίου 11.

33

Fo 142to Τὸ αὐτὸν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Νικόλαον Λορεδάνον ρέκτορα Ρεθύμνου. 1366, Ιουνίου 22.

34

Προθεσμία διὰ τὴν μεταφορὰν ἐμπορευμάτων ἐκ Κρήτης. 1366, Ιουλίου 5.

Fo 144^r Millesimo trecentesimo LXIII, die quinto Julij.

Capta. Quod iuxta solitum subueniatur mercatoribus nostris conuersantibus in partibus Crete, quod eorum mercaciones subtiles quas presentauerint a die prima Septembris usque diem VIII mensis Octubris proximi duche et consiliarijs 5 nostris Crete, qui dictas mercationes poni faciant sub suo sigillo, possint facere conduci Venecias cum nauigijs disarmatis recedendo inde per totum dictum mensem Octubris; uerum si galee Alexandriae in suo reditu irent in Cretam pro leuando de dictis mercacionibus subtilibus ex nunc ordinetur quod de ipsis mercacionibus subtilibus solui debeat suum nabulum galeis Alexandriae per ratam, 10 assignantibus patronis ipsarum galearum, duche et consiliariariorum Crete plazam siue locum in dictis galeis ubi debuissent poni mercationes predicte et in quanta quantitate, de qua plaza siue loco et alijs que fecerint ipsi ducha et consiliarij nos informent et si casus occurreret quod dicte mercationes subtiles conduce-rentur Venecias ante aduentum galearum Alexandriae ordinetur ex nunc quod 15 dicte mercationes in nauibus uel nauigijs in quibus erunt debeat presentari

extraordinarijs qui teneantur sub bonis clauibus et sigillo, ipsas ponit facere in magazenis et non assignare alicui mercatorum quorum erunt nisi quatuor diebus post aduentum galearum Alexandrie. Et si quis contrafecerit cadat de L pro centenario ualoris mercationum in suis bonis proprijs et committatur extraordinarijs quod inquirant de contrafacentibus et penes exigant habendo partem ipsarum ut de alijs penis sui officij, et si consilium etc. De parte alij—de non 4 —non sinceri 5.

• • •

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Οι αὗξοντες ἀριθμοὶ τῶν σημειώσεων ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὸν αὕξοντα ἀριθμὸν τῶν θεσπισμάτων.

Σημείωσις. Τὰ θεσπίσματα τὰ ἔχοντα ἐπουσιώδη σημασίαν ἢ ἀφορῶντα εἰς διορισμούς, παρατίθενται ἐν Ἑλληνικῇ περιλήψει.

1. Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων τῆς ὅλης σειρᾶς. Ἐκ τούτου προκύπτει, ὅτι τότε ἡ Βενετία ἐπεχείρησε νὰ ἀναμορφώσῃ τὴν διοίκησιν τῆς νήσου, θεσπιζουσα διατάξεις καὶ ἐπιβάλλουσα δασμοὺς πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος, τοῦ διαμετακομιστικοῦ τούτου κέντρου τοῦ ἐν ἀκμῇ εὑρισκομένου Βενετικοῦ ἐμπορίου. Ἀντὶ ὅμως οἱ τιμαριοῦχοι καὶ ἐν γένει οἱ κάτοικοι τῆς νήσου νὰ ἴκανοποιηθῶσιν ἐκ τῶν λαμβανομένων μέτρων, δυσηρεστημένοι ὡς ἡσαν ἐκ τῆς κακοδιοικήσεως καὶ τῆς ἐπιφρονῆς τὴν ὅποιαν εἶχον ἐπ' αὐτῶν οἱ Ἑλληνες, κατέληξαν εἰς τὴν κήρυξιν τῆς ἀποστασίας τοῦ 1363.

Ἄπὸ τοῦ 1356 ἡδη ἐπεβλήθη φορολογία ὑπὲρ τοῦ λιμένος, ἥτις ἐπεβάρυνε τὰ ἐγχώρια προϊόντα, ἔλαιον, οἴνον, τυρὸν καθὼς καὶ ἐκ τῶν εἰσαγομένων τὰ εῖδη πρώτης ἀνάγκης (ὅρα Liber XXVII, ἀριθ. 18). Ἄλλ' ἡ τοιαύτη ἐπιβολὴ τῆς νέας φορολογίας ἐπέφερεν ἀναβρασμὸν μεταξὺ τῶν τιμαριούχων οἵτινες ἀπέστειλαν πρεσβείαν τῷ 1361 (ὅρα Liber XXIX, ἀριθ. 22), δι' ἣς κατώρθωσαν τὴν κατάργησιν τοῦ δασμοῦ ἐπὶ τοῦ οἴνου καὶ τὴν μείωσιν κατὰ τὸ ἐν τρίτον τῶν ὑπολοίπων, παρὰ τὴν ἀντίδρασιν τῶν δικηγόρων τῆς κοινότητος καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Μεῖζονος Συμβουλίου. Ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν θεσπισμάτων δὲν προκύπτουσιν αἱ διατραγματεύσεις μεταξὺ τῶν σοφῶν τοῦ Κολλεγίου καὶ τῶν πρεσβευτῶν, εἶναι φανερὸν ὅμως ὅτι ἡ κατάργησις καὶ ὁ περιορισμὸς ἐγένοντο ἐκβιαστικῶς. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐσυνέτισε τοὺς Βενετοὺς διότι τῷ 1363 ἡ Γερουσία, μὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψει τὴν γνώμην τοῦ ἐλάσσονος συμβουλίου τοῦ Δόγη, ἐπιβάλλει νέον δασμολόγιον τὴν 8ην Ιουνίου 1363.

Οἱ Βενετοὶ ἄποικοι τιμαριοῦχοι Κρήτης δὲν διεμαρτυρήθησαν, ὡς ἡτο φυσικόν, διὰ τῆς ἀποστολῆς πρεσβείας, διότι προεῖδον ὅτι τὸ διάβημα αὐτῶν θὰ ἡτο ἀνωφελές. Ἐπιφελούμενοι ὅμως τῆς δυσφορίας, ἥτις πάντοτε ὑπέφεσκε παρὰ τῷ λαῷ καὶ ἐκμεταλλευόμενοι τὸ μῆσος τοῦ ἐλληνικοῦ γηγενοῦς στοιχείου κατὰ τῆς κυριαρχίας ἡπείρησαν ἀνατροπὴν τοῦ καθεστῶτος ἐὰν δὲν ἦθελεν ἀτονίσῃ τὸ θέσπισμα τῆς ἐπιβολῆς τῆς νέας φορολογίας, ἐν ἀρνητικῇ δὲ ἀπαντήσει τοῦ δουκὸς ἐκήρυξαν τὴν γνωστὴν ἀποστασίαν, ἥτις εἶχεν ὡς πρόγραμμα τὴν ἀποτίναξιν τῆς Βενετικῆς κυριαρχίας καὶ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς πολιτείας τοῦ ἄγιου Τίτου.

